

Kommunal og miljødepartementet

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	2024/221-4	Håvard Hernes	05.02.2025

Vedtak Høring - forskrift for tilskuddsordning for natur- og friluftstiltak i områder berørt av landbasert vindkraftverk

Nærøysund kommune har gitt følgende høringssvar på - Høring - forskrift for tilskuddsordning for natur- og friluftstiltak i områder berørt av landbasert vindkraftverk

Formannskapet stiller seg bak høringssvaret fra Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner med de presiseringer som fremkommer der.

Med hilsen
Teknisk

Håvard Hernes
leder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg
1 Saksframlegg med vedtak



Saksframlegg

Saksnr.: 2024/221 - 2

Dato: 20.01.2025
Saksbehandler: Håvard Hernes

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
4/25	Formannskapet	28.01.2025

Høring - forskrift for tilskuddsordning for natur- og friluftstiltak i områder berørt av landbasert vindkraftverk

Relevante dokumenter i saken som ikke er vedlagt

Formannskapets behandling av sak 4/2025 i møte den 28.01.2025:

Behandling

Ingen andre forslag.

Votering

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet stiller seg bak høringssvaret fra Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner med de presiseringer som fremkommer der.

Kommunedirektørens innstilling

- Formannskapet stiller seg bak høringssvaret fra Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner med de presiseringer som fremkommer der.

Bakgrunn for saken

Klima- og miljødepartementet (KDD) har sendt utkast til forskrift for tilskuddordning for natur- og friluftstiltak i områder berørt av landbasert vindkraftverk på høring.

Høringsbrevet har ikke blitt sendt til kommunene.

Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner (LNVK) har gitt uttalelse og oppfordrer medlemskommunene til å gjør det sammen.

Saksopplysninger

Saken tar utgangspunkt i Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner (LNVK) sitt høringssvar. Høringsbrev fra KDD ses på følgende lenke:

[Høring - utkast til forskrift for tilskuddsordning for natur- og friluftslivstiltak i områder berørt av landbaserte vindkraftverk - regjeringen.no](#)

Høringssvar fra LNVK er vedlagt saken.

Tilskuddsordningen finnes i dag og baserer seg på regelverk fastsatt av klima- og miljøministeren. Fra 2026 vil tildelingen skje på bakgrunn av en egen forskrift for tilskuddsordningen.

Utdrag fra LNVK sitt høringssvar:

Som Energikommisjonen fremholdt i NOU 2023:3 Mer av alt – raskere, er en av vår tids største hindre for å få til økt kraftproduksjon, og særlig vindkraft på land, mangel på folkelig og lokal oppslutning. Det er helt nødvendig med virkemidler for å fjerne dette hinderet. Jo tydeligere de positive, lokale ringvirkningene av en utbygging er, desto lavere blir konfliktgraden. 1 Grunnmuren i skatteregimet for vindkraft på land bør være at deler av verdiskapningen blir forbeholdt de kommunene som har avstått sine naturressurser, og det er derfor positivt at det legges opp til en tilskuddsordning som skal bidra til å fremme natur og friluftsliv i kommuner som faktisk blir berørt av landbaserte vindkraftverk.

Tilskuddsordningen har frem til nå vært hjemlet i Bestemmelser om økonomistyring i staten. LNVK er derfor først og fremst positiv til at tilskuddsordningen nå forskriftsfestes.

Det fremgår av forskriftsutkastets § 3 at «[k]ommuner, kommunale eller interkommunale foretak, interkommunale friluftsråd og frivillige organisasjoner med friluftsliv og/eller naturmangfold som hovedformål, kan søke om tilskudd». Videre følger det av utkastets § 4 andre ledd at «som kommuner berørt av vindkraftbygging, menes kommuner hvor landbaserte vindkraftverk er plassert, og kommuner hvor friluftslivinteresser eller natur berøres negativt av landbaserte vindkraftverk som er plassert i nabokommunen».

LNVK støtter angivelsen av hvem som kan søke tilskudd, og mener innskrenkingen av hvilke frivillige organisasjoner som kan søke tilskudd er fornuftig. LNVK er også positiv til at tilskuddet går til vertskommuner for landbasert vindkraft, samt til kommuner som berøres negativt av vindkraftverk plassert i nærheten. Ordningen sørger med dette for å gi noe tilbake til de lokalsamfunnene som er sterkest berørt.

I utkastets § 5 første ledd er det foreslått en endring i ordlyden fra «det kan bare tildeles tilskudd til tiltak som ikke har negative konsekvenser for reindriftsvirksomhet» til «det kan bare tildeles tilskudd til tiltak som, der dette er relevant, tar hensyn til samisk reindriftsvirksomhet».

LNVK er enig med departementet i at den opprinnelige formuleringen er for streng, og at endringen derfor er nødvendig. Den opprinnelige formuleringen har en svært vid ordlyd, som i ytterste konsekvens kan hindre tilskudd til en rekke gode og viktige tiltak som fremmer natur og friluftsliv. Reindriftsnæringen vil være involvert i prosessen ved at søknader som berører samiske reindriftsområder skal forelegges det aktuelle reinbeitedistriktet. Reindriftsnæringen vil derfor ha mulighet til å komme med gode innspill, som kan bidra til å gjøre tiltaket enda bedre for alle. LNVK mener dette er en god løsning, som også vil sørge for god fremdrift i søknadsprosessen.

Det fremgår av forskriftsutkastets § 5 fjerde ledd at nødvendige avtaler og tillatelser forutsettes innhentet før gjennomføringen av prosjektet. Av § 6 første ledd fremgår det videre at søknader der det foreligger bruksavtale eller intensjonsavtale med grunneier vil prioriteres. LNVK er enig med departementet i at dette er en fornuftig endring i regelverket, og at det vil bidra til en effektiv gjennomføring.

I det nye utkastet er det også lagt inn en formulering i § 6 fjerde ledd om at «Friluftstiltak som inngår i en kommunal prioriteres». LNVK antar at departementet mener å skrive inngår i en kommunal «plan» prioriteres, jf. høringsnotatet. LNVK stiller seg uansett bak forslaget, da det vil sørge for en systematisk og målrettet plan for friluftstiltaket. En forankring i kommunal plan vil medføre at slike turstier og andre friluftstiltak kan utvikles på en bærekraftig måte.

En annen endring som er ny, er utkastets § 6 femte ledd, hvor det fremgår at «det blir bare gitt tilskudd til søkere som bidrar med minst 25 prosent egeninnsats (egenfinansiering eller egen arbeidsinnsats som kan dokumenteres)». Formuleringen i det nåværende regelverket er at tiltak som finansieres gjennom egenfinansiering og/eller egen arbeidsinnsats «prioriteres» ved tildeling av tilskudd.

LNVK mener den nye formuleringen er for streng, og at den kan føre til at kommuner og andre unngår å søke på tilskuddsordningen. Formålet må være å sørge for at gode tiltak faktisk blir realisert, og det er LNVKs syn at den nye formuleringen ikke vil bidra til dette. Tilbakeføring av natur etter naturinngrep bør heller ikke være prisgitt en dugnadsinnsats, selv om dette må anses å være relativt vanlig i mange lokalsamfunn. Tilskuddsordningen er ment å kompensere noen av de negative lokale virkningene som vindkraftverkene medfører, og bør derfor fullt ut finansieres av ordningen.

LNVK har i tillegg et punkt angående «Overordnet om skatte- og avgiftssystemet for landbasert vindkraft. Det vises til vedlagte høringssvar fra LNVK.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren støtter uttalelsen fra LNVK og at de å utarbeide en forskrift vil være en mere forutsigbart måte å styre denne tilskuddsordningen.

Med bakgrunn i dette anbefaler kommunedirektøren å gi sin støtte til høringssvaret fra Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner

Nærøysund kommune, 20.01.2025

Karl-Anton Swensen
kommunedirektør